

Fjärde roten, tomt 38

Kvarteret Domprosten

Sjätte roten 1637–57

Drottninggatan 17, södra sidan,

Fjärde roten 1657–70

Lilla Kyrkogatan 2

Anders (Torsson) smed

1643 (5 mantal)–1646

1647 flyttade han till Lars sadelmakares gård i dåvarande rote 10, där han stannade t.o.m. 1649 (se Gbg K 6.3.1650).

1650–51 betalade han för två mantal i rote 19

Anders Kanne- eller tenngjutare 4.38 Dompr.

Den 19.2.1645 förordnade underrätten gode männen *Gert Pettersson* och *Wincent Becknan* att upptaga, överse och efter bästa förstånd likvidera några tvistiga räkningar om hushyra mellan *Johan Casparsson* och *Anders tenngjutare*

Anders Tenngjutare krävdes den 29.7.1646 vid underrätten av *Johan Amelin bakare* på 2½ rdr hushyra, som han var skyldig *Johan Casparsson* och som *Johan Amelin bakare* skulle inkassera på *Johan Casparssons* vägnar.

Det bestämdes i kämnärsrätten den 19.3.1647 att när *Anders Tenngjutare* erlagt en halv riksdaler som *Gert Bryggare* hade förärat de fattiga, så skulle han återfå den ring, som han pantsatt hos *Gert bryggares* sal fader för sötöl för fyra daler.

Elisabeth Andersdotter krävde den 28.6.1648 vid kämnärsrätten *Estrin Anders Tenngjutares* på hennes och hennes mans obligation av den 14.6.1647 på 13 rdr. *Estrin Anders Tenngjutares* kunde icke bevisa den vara betald, varefter hon dömdes betala skulden uppdelad på tre terminer utan förhalande:

1) nästkommande Larmässomarknad 1648 4 2/6 rdr

2) lika mycket Larmässomarknad 1649

3) Larmässomarknad 1650 lika mycket

Jacob Kuhn smed

1648–52

Han omtalas första gången i Göteborgs mantalslängder 1647 som ”*Jacob Künning smed*” och flyttade 1653 till 3.63 i detta kvarter, där han kvarstannade till sin död i slutet av 1667. Se biografi där.

Johan Weddighuusen (Wederhausen) d.y.

1653–55

Han var son till guldarbetaren med samma namn (begr. 26.11 1658). Åren 1651–53 var han medhjälpare till vågmästare Henrik de Wendt och uppehöll därefter tjänsten som vågmästare. Den 23.9.1655 gifte han sig med *Kerstin Olofsdotter*, änka efter krögaren Anders Witzert, död 1652, och flyttade till hennes gård 2.22 (Dahlgrenska huset, Kungsgatan 41). Från 1655 höll han privat skola till dess han 1661 antogs som kollega vid tyska församlingens skola. 1672 blev han försångare i tyska kyrkan. 1680 fick han tjänsten som räknemästare vid Göteborgs trivialskola.

Lars Guldsmed

1655–57 v

Det bör röra sig om guldsmeden *Lars Månsson Maville* som i två och ett halvt år hade bott i Jacob Kuhns svärfader Jöran Ugglebys hus 3.63. Lars Månsson Maville, som var från Mariestad, delade sin tid mellan hemstaden och Göteborg. I januari 1657 anföres det i rätten, att Nils Larsson guldsmed i Mariestad genom Didrik Strokirk för insp. Chrispin Flygges räkning skulle sända 66 lod silver till Lars Månsson guldsmed i Göteborg att förarbeta.

Denna tomt ägdes tillsammans med 4.37 av garnisonsbarberaren Jürgen Schwartzkopf. Antagligen som hyresman bodde här

Urmakaren Jacob Hinsch

1676–77. M1676 Observera 2 tomter: både 3.37 och 4.38”

vilken 1696 i en supplik förklarade, att han för sin ålderdoms skull inte kunde resa den långa vägen till Cronstadt i Siebenbürgen att hämta ett arv, som han fått brev om 1688. Inte heller kunde han skriva kvitto med egen hand (EIIa:12, 1.12.1696). I mars 1678 flyttade han härifrån kvarteret till 2.50 efter ett gårdeköp med Casper Williamsson och Jöns i Högen.

Den 3.3.1679 lät Barthold Brockman lagbjuda avlidne Jürgen Schwartzkopfs hus och gård på Drottninggatan, som han köpt av barnens förmyndare. Köpet omfattade två tomter men Brockmans ägde 1696 blott en tomt, varför man tidigt bör ha sålt en av tomterna. Barthold Brockmans hustru hette *Catharina Lemke* och köparen av den västligaste av hans inköpta tomter

musikanten, sedermera justeraren Gustaf Jonsson som den 23.11 1686 gifte sig med *jungfru Maria Lembke*, varför det bör vara svågern som Brockman sålde till.

En ”Gustaf Ohlsson” nämndes redan den 30.10.1698 som granne i öster, när knappmakaren Jonas Crom till banken pantsatte sin gård. Det framgår snart, att det rätta namnet på den nye innehavaren av 4.38 var Gustaf Jonsson.

Man möter honom först i källorna som spelmansgesällen Gustaf Jonsson, som sommaren 1682 ej av *Johan Kistmacher* vid anfordran kunde få sitt begärda ”ärliga avsked” och attest om sin lära och förhållanden. Vid tvisten fick han den 26 juni hjälp av *Anders Hermansson guldsmed* och *Hans Bautz*.

Den 8.11.1692 utsågs *Jacob Low* till att sköta inspektionen av justeringen och måtten och musikanten Gustaf Jonsson till justerare. I mars 1696 uttalade sig justeraren Gustaf Jonsson om taxorna.

Magistraten sände den 8.1.1707 en uppmaning till kämnärsrätten att straffa borgaren och *justeraren Gustaf Jonsson Carlstadt* samt *apotekaregesällen Petter Saur*s. De hade natten mellan den 27de och 28de december varit överfulla och fört oljud på gatan. Patrullvakten, som anträffade dem mellan klockan 12 och 1 bemöttes med skymfliga och ovettiga ord (Ba:17).

Gustaf Jonsson och Maria Lemke var barnlösa, när de den 22.4.1703 upprättade inbördes testamente. Upphandlingslängden 1717 ger namnet *Maria Jonsdotter* för hans hustru. Redan 1723 kallas Gustaf Jonsson näringslös och fattig och 1731 i lönelängden t.o.m. ”uthgammal”. 1731–35 bodde hos honom *skepparen Carl Kullberg*, som sades fara på ”sillfiskeribyssen”. Andra hyresgäster var 1734–35 *sjötullsbesökaren Petter Hamnström* och 1735 *organisten Liedner*.

Det förefaller märkligt att den änka han lämnade efter sig var 94-årig, när hon begravdes i tyska församlingen 29.6.1737, när han själv enligt tyska kyrkboken blott var 50 år, när han begravdes 22.7.1735. Åldersuppgiften för honom måste vara fel – han var ju spelmansgesäll redan 1682”

Gården kallas 1741–45 justeraren Gustaf Jonssons arvingars gård. 1741 bodde där Petter Friedrich Trausell.

Bokbindaren mästare Anders Winberg

lät 7.8.1749 första gången uppbjuda ett på Drottninggatan mellan juvelerare Haleks bakgård å östra och skräddaremästare Peter Stolpes hus å västra sidan beläget hus och gård, som han köpt för 1 000 d smt samt en vängåva 50 daler dito av avlidne justeraren Gustaf Jonssons arvingar den 1.8.1749. Den inköpta gården pantsatte han samma år den 3 nov. till *herr Sven Fredrik Svensson* för ett lån av 1 050 d smt. Denne står skriven för gården 1753. Enligt riksgäldskontorets lönelängder hade han då bodgossen Johan Friederich Sahlbach och drängen Håkan Andersson.

Redan 1755 var det

perukmakare Carl Gustaf Svanvik

På hans anhållan gick hustru Brita Lunds gård 3.24 den 19.8.1755 under klubban, sedan han året innan övertagit sin svärmoder Hedvig Nebels fordran i gården.

Anton Friedrich Notto hade tidigare varit anställd som gesäll hos Carl Gustaf Svanvik men var nu hantlangare vid Kungl. Artilleriet. Notto hade lämnat kvar en koffert hos Svanvik och var skyldig honom pengar.

1757 drabbades gårdarna häromkring av eldsvåda. Perukmakaren Svanvik måste tydligen bygga om sin gård efter eldsvådan, ty den kallas 1759 oinredd.

Carl Gustaf Swanvik klagade 30.4.1768 över att hans styvfader *borgaren Johannes Lundqvist* uraktlåtit att i rätt tid (högst tre månader efter dödsfall) låta upprätta bouppteckning efter Swanviks mor *Maria Rysell*, som avlidit 28.1.1768 (EIIb:127).

Den 21.3.1772 kunde man i Göteborgske Spionen kunde man hyra tre överrum bestående av en sal åt gatan och två kamrar med och utan möbler.

1775 var det Svanviks änka, som svarade för tomtöret.

Anders Kinloch

pantsatte den 6.11.1775 assessoren i Kungl. Göta hovrätt för lån av 4 000 d smt hus och gård på Drottninggatan mellan kopparslagare Wohlfarts änka å ena sidan och engelske handelsmannen Henry Greigg å andra sidan.

Handelsman Christian Schönfeldt

lät första gången uppbjuda ett i stadens södra del och dess andra kvarter vid Drottninggatan mellan engelske handelsexpediten Henry Greiggs hus å västra och handelsmannen Henrik Törner Plancks bakgård å östra sidan beläget hus och gård, vilket handelsmannen Herr Anders Kinlock

med dess *hustru Anna Caisa Kinlock* sålt till Herr Schönfeldt den 11.1.1776 för 7 300 d smt och 200 dalers vängåva (30-penning 243 daler $10\frac{2}{3}$ öre smt).

Körsnären Christian Fredrik Schiörler (von Schiöler)

uppbjöd den 14.6.1784 ett i stadens södra del och andra kvarter vid Drottninggatan beläget hus och gård mellan Henry Greiggs å västra och Henric Törner Plancks å östra sidan som tillhört handelsmannen Christian Schönfeldt och denne med sin *hustru Christ. M. Schönfeldt* den 16.8.1781 försålt mot 1 500 rdr specie. – Buntmakaren Christian Fredrik von Schiöler (Schiörler) svarade i tomtöreslängderna 1785–90 för tomtöret.

Tenngjutareålderman Joh. Bengt Sundberg,

född 1752, burskap 19.7.1782, död 9.10.1812. Ägde grundmurat stenhus med tomt nr 38 i fjärde roten, sålt på auktion 9.3.1813 till handlaren N. Larsson för 10 000 rdr banco. Gift 29.10.1783 med *Brigitta Maria Holm*, född 1761, död 29.4.1806 (Berg II:9–10, 428).

Senare uppbud av 4.38

handl N Laurin	26.4.1813
konsul Gustaf Krafft	25.2.1850

Senare uppbud av 4.38–39

rådman J O Green	26.4.1852
------------------	-----------